

HATÁRŐR

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K.
Egyes szám 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtökön reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
UJVIDÉK, PETŐFI-UTCA 47. SZÁM, ahova a lap szellemi
s anyagi részét illető közlemények küldendők.

Nagybeteg intézmény.

A független magyar bíróság és igazságszolgáltatásunk a beteg. E magasrétű intézményünk tekintélye bomlásnak indult, már-már kihalóban van; nem csoda, mert amely intézmény hivatását képtelen a saját meggyőződése szerint érvényre juttatni, az nem egészséges. Félő, hogy ha érverései ily rohamosan súlyednek, egész tekintélye nem soká alásüllyed, vagy elvegyül a többi közönséges intézmények között, különben a nép előtt úgy sincs már meg az az értéke, aminek lennie kellene.

Hogy a bírói tekintély és az igazságszolgáltatás ily rohamosan súlyed a lejtőn, annak okairól sok mindent mondhatnánk, de legtöbbet annak a bizonyos korrupciónak lehet köszönni, melyet az uralmon levő hatalom a saját rendszere fenntartása végett már néhány évtized óta, ezen intézmény felett is gyakorol, erre is ép úgy terteszve ki polip-karjait, mint másfelé, hogy szükség esetén nyomásával úgy dirigálhassa, amint saját fenállása kívánja.

Sajnos, hogy ezen intézményünk alárendeltje lett olyan hatalomnak, melynek különben mint a törvény gyakorlatával felruházott testületre befolyást gyakorolnia nem volna szabad.

Eddigél egyedül még ezen intézmény volt hazánkban, melynek keretén belül valami kiváló fenséget látott a nép; a független bíró nem pusztán cím volt eddigél, hanem hozzáférhetetlen, sérthetetlen és hőfihertisztaságú, szeplő elessen testületnek tartatott.

Ha ezen intézményünk csakugyan olyan szeplőtelen és hozzáférhetetlen volna mindenkivel, még a hatalommal szemben is, amint lennie kellene, úgy már magában is kiváló vívmánya volna a mai kornak, de természetesen csak az

esetben, ha függetlenségét a szó fenséges értelmében megőrizhetné. Azonban tapasztalataink szerint erről ma hiába elmélkedünk. Amint igaz, hogy függetlenség nélkül nincs emberi méltóság, ép úgy tagadhatatlan, hogy a bírói tekintély is csak azért hanyatlik, mivel nem teljes a függetlensége.

De hát hogy is lehessen függetlenséget elképzelni ott, ahol egy függetlennek mondott intézményt a kebelén és keretén kívül álló hatalom irányíthat s oly nyomást gyakorolhat felette, mely ellenkezik szent meggyőződésével. Világos, hogy itt, ily körülmények közt a függetlenségnek nyoma sem lehet s a magyar független bírói cím csak szembekötőcske játék a nép előtt. Balgaság ilyesmirel beszélni mindaddig, míg a bíró jövője nem a saját testületének feljebbvalóitól, vagy kiváló szaktudásától, hanem olyan hatalomtól függ, melynek sok esetben a bírói tekintélyt aláadó kívánságai vannak s melynek talán sem érkeke sem felfogása nincs ahoz, hogy a bírót mily szigorú lelkiismeret köti a reá bizott ügyek elintézésében. Kétségtelen tehát, ha már a független bíróság a saját kebelén kívül és külön álló hatalomnak kénytelen hódolni, hogy az esetben, ha egzisztenciáját fentartani s pályáján előhaladni akar, meg kell tennie mindazt, mit tőle a hatalom követel — különben örökre veszve van.

Ha tehát a bírónak parancsot kell teljesítenie s nem azt a törvényt gyakorolni, melylyel lelkiismerete is nyugodt lehet, úgy független nem lehet, hanem csak szolgál, akinek felsőbb helyről parancsolni szoktak.

Bár e szomorúnak mondható tény-körülményt száz meg száz példával igazolhatnók, egyetlen egy is elég annak bizonyítására, hogy bíránk csakugyan

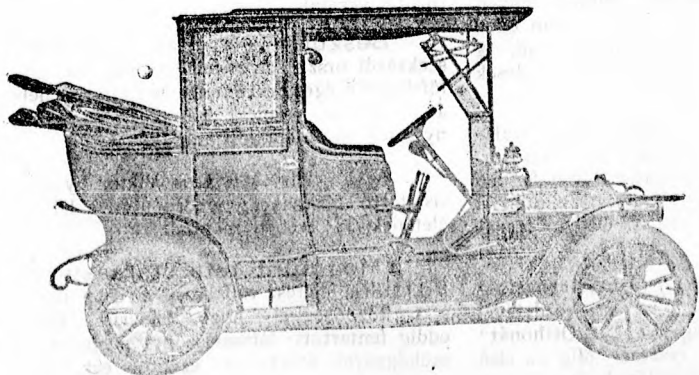
nem függetlenek s hogy a hatalom befolyása alatt állanak.

Hogy nagyon messze ne menjünk, itt van Kovács Gyula országgyűlési képviselő esete. Bizonyítja ez egymagában is, hogy egyes ügyekre miként fekszik rá a hatalom s nem is kell frázisokkal kiszínezni, eléggé mutatja maga a tény, melyben napnál fényesebben kitűnik, hogy ami másnál igazságos, az itt igazságtalan s ami egyiknél szent, az itt már semmis.

Megtörtént, hogy Tisza Pista házelnöki minőségében és hatalmi örülségében tulment nemcsak embertársa iránti tiszteletlen, hanem jogon és törvényen is és örületi rohamában ország-világ előtt megsértette Kovácsot az által, hogy kizárta a képviselőházból, mert elszánt lelkesedéssel védte a nép jogát és alkotmányunk szentségét.

Kovácsot, aki mindenkor büszke volt önértetére, szintiszta jellemére, oly mélyen sujtotta a sértés, annyira szívére vette azt, hogy a szó szoros értelmében megittasodott tőle s csak akkor tért magához, midőn elégtételt vett magának nemcsak a megsértett immunitásáért, hanem önértete jogtalan és csuf megátamadásáért is.

Igy történt, hogy Kovács Gyula mámoros tejjel és elkecseregett lélekkel — dacára a képviselőházból történt kizárásának — éppen akkor jutott be kerülő uton a képviselőházba, midőn Tisza Pista alkotmánytiprásával újból felkorbácsolta minden tisztességes hazafi lelkét, mikor a zsarátnok szikrái által felhevült szenvedélyek tetőpontot érve, támadásra készítette mindazokat, kik a megtámadott hazafias érzelmük fájalmát sem lecsillapítani, sem mérsékelni, vagy önmaguk felett uralkodni nem tudtak. Tehát könnyen érthető — mert emberi, természetes — Kovács esete.

CHOFFEURNEK

mindenki kiképezheti magát

Störtz Mihály

Ujvidék, Petőfi utca 98. szám alatti
automobil-műhelyében.

TELEFON 328.

VILLAMOS MEGÁLLÓ.

Különben a képviselőházi affér alkalmával az az incidens is hozta ki leginkább Kovácsot higgadt vérmérsékletéből s vont áttörhetetlen borotvára, hogy Tisza Pista felesége a képviselőház karzatán gunyakagással honorálta a szenvedélyek kitérésében kihurcolt képviselők meggyaláztatását és ez olaj volt a tüzre nemcsak Kovács, hanem az egész nemzet kebelében felkorbácsolt szenvedélyek orkánjában. Mi sem természetesebb, mint hogy Kovács önkivüli állapotba jutván, egy beszámíthatatlan pillanatban háromszor Tiszára és egyszer önmagára lőtt. Tehát ez az a nagy büne Kovácsnak, amelyért letartóztatták s immár hónapok óta fogva tartják, akárcsak a legelvetemedettebb nagy gonosztevőt.

Tekintetbe véve az okot az okozattal, könnyen megállapíthatjuk, hogy Kovácsot tette elkövetésére a legnagyobb fokú elkeseredés és lelki fájdalom ragadták, amin annál kevesebbé lehet csodálkozni, mivel hasonló kirohanást egy miniszter is elkövetett.

Köztudomású az a párját ritkító eset, mit az utóbbi zavaros időkben maga a kereskedelmi miniszter provokált, midőn ökolbe szorított kezekkel rontott a nép jogaiért harcoló képviselőkre, anélkül hogy személyében bántva avagy támadva lett volna, aki csupán azért lobbant indokolatlan haragra, mivel az ellenzék padjairól szitkokat hallott mindazokra, akik a törvény és alkotmány tiprásában segédkezett nyújtottak a hatalomnak. Emiatt vetemedett tettelegességre egy miniszter — a törvény és jog legfőbb őre, aki maga azt állította, hogy annyira elfogta a düh, hogy csakugyan akaratán kívül jutott a tettelegességre. És ezt igaznak elfogadták. Hát Kovács vajon józan észszel követte-e el tettét? Neki, mert csak egyszerű képviselő, nem volt szabad önérzetében annyira megsértődnie, hogy önkivüli állapotba jusson? Avagy tévesznie, jogosan felháborodni csak a miniszternek szabad? Hát nem-e a nép jogaiért harcolók éreznek a legnemesebben, midőn a hatalom ellen védekeznek s küzdenek?

És Szóvási kellett tennünk e szomorú esetet, mert nagy sérelmet látunk az igazságszolgáltatásban, midőn világosan kitűnt, hogy itt nem a törvény szelleme és betűje uralják a helyzetet, hanem a kormányhatalom szenvedélyessége, mert — amint tudjuk — a törvényszék orvosszakértőket rendelt ki annak megállapítása végett, vajon Kovács önkivüli, beszámíthatatlan állapotban követte-e el tettét.

Az orvosszakértők egybehangzóan kijelentették, hogy Kovács nem volt, nem lehetett normális állapotban s a vizsgálóbíró ezen orvosi vélemény alapján Kovács azonnali szabadon bocsátását mondta ki végzésileg. De Kovácsot, mert a kormány tartja rajta kezét, nem engedték szabadon, tovább vizsgálattatják, ha valahogyan kapacitálhatnák a másik orvost, hogy ellenkező véleményt mondjon s Kovács a legsúlyosabb büntetéssel, kötél általi halállal bünhődjék, azért, mert rálött egy emberre, aki már rég megérett a nemzet kebeléből örök időkre leendő kiküszöbölésére.

Elismerjük, hogy minden ilyen Kovács-féle esetet a körülmények tekintetbe vételével s a törvény rendelkezései szellemében meg kell torolni. Nem is Kovács letartóztatását fájlaljuk s nem is ezért vádoljuk egyoldalúsággal a független bíróságot, hanem azért, hogy a harmadik szereplő, Ertsy Péter esete mikor kerül elbírálás és megtorlás alá. Azt szeretnők tudni, el van-e zárva Ertsy is, megvizsgálták-e az ő elméleti állapotát is? Ez a mi sérelmünk, ezért emeljük fel szavunkat, annál inkább, mivel Ertsy sokkal bűnösebb, tette súlyosabb beszámítás alá esik és súlyosabb büntetést érdemel, mint Kovács. Ertsyt, aki minden ok nélkül lőtt Kovácsra s tettével, melyet józan észszel, tiszta, megfontolt szándékkal követett el, egy becsületes igaz hazafit akart életétől megfosztani, annyira kémeli a bíróság, hogy még számon se kéri tettét. Hol van itt a törvény előtti egyenlőség, hol az igazság? Talán odáig jutottunk már a mai korrupt rendszer korszakában, hogy két-féle mértékkel mérik az igazságot, egyiknek így, másiknak amugy, csupán azért, mivel így akarja a kormányhatalom. Hogy Kovácsot letartóztatták, fogva tartják, mert Tisza Pistát meg akarta ölni, ezt még csak valahogy értjük; de az sehogy sem fér a fejünkbe, hogy Ertsyt, aki Kovácsot akarta megölni, pláne minden ok nélkül, miért engedik ezt a gyilkost büntetlenül futni? Quod uni justum alteri aequum. Teleki András.

H I R E K.

Csak egy virágszál! Halottak napján, midőn mindenki kegyelettel és szeretettel adóz elhunyt hozzátartozói kedves emlékének, ne feledkezzünk meg a tüdőbetegekről. Csak egy virágszálát adakozzunk a kedves halottainknak szánt koszorból, csak néhány fillérrel járuljunk a tüdőbetegek gondozását célzó nemes intézménynek, a József kir. herceg szanatorium-egyesület javára. Mindszentek és Halottak napján egy a templomban, mint a temetőben a nőegyletek — özv. Piukovich Ferencné urhölgy vezetése alatt eszközlik a gyűjtést.

Üdvös rendőri intézkedés. Payerle Nándor rendőrkapitány a személy- és vagyonbiztonság érdekeit célzó következő hirdetményt bocsátotta ki: »Sajnosan tapasztaltam, hogy Ujvidék város területén számos olyan jármű közlekedik, mely este és éjjel jelzőlámpával ellátva nincsen. Az 1890. I. t. c. 112. §-ának világos rendelkezései alapján és a személy- és vagyonbiztonság megóvása érdekében felhívom a város lakosságát, hogy minden — akár ember akár állat vontatott vagy géperező — járművet a sötétség beálltával feltűnő helyen alkalmazott lámpával lássa el. A tilalom ellen vétők szigoruan meg fognak büntettetni. A külföldről jövő kocsik hasonlóan kötelesek a lámpa alkalmazására.

Adomány. Gróf Chotek Rezső, valamint az ujvidéki Takarékpénztár 100—100 kor. adományoztak a vasutas szövetség által fentartott »Napközi Otthonnak«, melyért ez uton is hálás köszönetét nyilvánítja az Otthon vezetőség.

Napközi Otthon. A vasutas szövetség ujvidéki kerülete az idei iskolai év kezdetével már ötödször nyitotta meg »Napközi Otthonát« a vidéki tanuló ifjuság részére. Míg az első évben csak 40, most 75 tanulóknak jutott hely az Otthonban. Október hó 15-től kezdve hat

hónapon át a tanulók már izletes ebédben is részesülnek; a szegénysorsú tanulók 196 koronára összegben ingyenes tankönyveket is nyertek az Otthon vezetőségétől.

Értesítés. Mindazon egyéneket, akik f. évi december hóban tartandó magán-vizsgálatok alkalmával intézetünkben akarnak vizsgálatot tenni, értesítem, hogy folyamodásaikat f. évi november hó 1-ig küldjék be hozzám. Krompaszky Ignác, áll. polg. fiúisk. igazgató Ujvidéken.

Közgyűlés. A vasutas szövetség ujvidéki kerülete vasárnap tartotta meg rendkívüli közgyűlését. Ez alkalommal a Skuteczky Emil állomásfőnök távozásával megürült elnöki szék került betöltés alá. A szép számban megjelent tagok egyhangú lelkesedéssel Koller Károly eddigi titkárt választották meg elnöké, titkár Papp Ruffinus lett. Tiszteletbeli elnöknek Parkas László állomásfőnök, ügyész dr. Bruck Géza, a kerület tiszteletbeli tagjává dr. Piukovich Sándor főgimnáziumi tanár választott.

Kinevezés. A polg. fiúiskolában engedélyezett párhuzamos IV. osztályhoz Bezzegh Gyula középiskolai tanárjelölt, Bezzegh nyug. kir. adótárnok fia nevezetett ki.

Eljegyzések. Geyer János és Pikora Katica. — Müller András 'és Török Viktorka jegyesek.

Az I. ujvidéki nőegylet, mint már korábban jeleztük, november 9-én Kovács vigadótermében, szegény gyermekek karácsonyi felruházása céljából nagyobb szabású mulatságot rendez, mely érdekes és változatos műsorú hangversenyből, utána pedig táncból fog állani. A rendezőség, élén özv. Piukovich Ferencné fáradhatatlan elnökkel, serényen buzgólkodik, hogy a nemes cél minél nagyobb anyagi és erkölcsi sikert érjen.

Vállalkozók figyelmébe. Az Ujvidéken állomásozó m. kir. honvéd zászlóalj részére 1913. január 1.—dec. 31-ig szükséges 61.200—700 grammos adag kenyér és 120 mm. zab szállításának biztosítására e hó 24-én d. e. 9 órákor a laktanya hivatalos helyiségében nyilvános versenytárgyalás tartatik.

Országos vásár. A legközelebbi — őszi — vásár e hó 26., 27. és 28. napjain fog megtartatni s arra — sertesek kivételével — mindennemű állatnak, vézmentes helyről való felhajtása meg van engedve.

Uj ügyvédi iroda. Dr. Omer Hugó ügyvéd a Duna-utca 11. szám alatti házban ügyvédi irodát nyitott.

Betörés. Ott József cipész a napokban meglepetve vette észre, hogy a Kossuth Lajos-utca 7. sz. házban bérelt raktárában elhelyezett egyik ládáját valaki megdörmölte s abból 160 k. készpénzt vitt el. A gyanus Ott József segédjére, Tandori Dánielre irányult, aki ellen a rendőrség megindította a nyomozás, egyuttal pedig körözési eljárást.

Üzlet átvétel. Manojlovics Sándor megvette Ertl Géza Rákóczi Ferenc-ut 80. sz. alatti vegyeskereskedését s azt vasáru kereskedéssel kapcsolatosan, saját neve alatt fogja tovább vezetni.

Beszűntetett főfelügyelőség. A szekárdi orsz. selyemfelügyelőség az ujvidéki főfelügyelőséget beszüntette és Szegedre helyezte át, mert az ujvidéki körzetben a selyemtermelés visszafejlődést mutat.

Gyászhir. Mészáros Viktor nyug. urad. tisztartó hosszas szenvedés után e hó 21-én, életének 68. évében meghalt.

Megszűntetett társasviszony. Pekló Béla építész vállalkozó ez uton is tudatja a t. közönséggel, hogy Linarics Vilmostal eddig fentartott társasviszonyt megszüntette, a műkögyárat átvette s ezentul ezt, valamint tervező és építő irodáját (Alkotmány-u. 31-33.) maga vezeti.

Közé
és iparkamra
az Ujvidéki
ratot intézte
után panas
berendezések
jesztette a k
urhoz, A m
72042. sz. le
taépület nem
az ujjabb ren
lyezhető lenn
nehézségeket
teleknek kis
ezen sürgősé
lesz, hogy
készülő uj é
retben megn
kereskedők

Hum
dérés közsé
A község n
lete azzal
van elég föl
előtt álló s
gény minde
földet enged

Nyolc
ért. A mult
tott Matapár
közben Mat
meskedni, r
gyújtotta. A
szolgabíró
a szolgabíró
rona pénzbu

Kiug
péterrevei sz
indult ujon
Petrovicsnak
hogy még s
tában van, r
állomás köz
s oly szenci
A csendőrség

Menn
na. Az 191
sága 5,406
vák értéke
6,390,86368
46452,214
liárd, más sz
Nagy pénz
nem valami

Kitű
megtartott
Ivanits Izid
nyésztésül,
éremmel és

A k
legutóbb ta
a kivándor
nát képező
parcellákat
320 holdra
kaptak föld

Egy
égügyi int
vőben uj, ha
uj intézmén
annak a sz
szolgálja, a
zés nélkül
gusztá tud
latai a győ
receni Na
egészségne
tolongó sz
geknek. A
Egyesület
második i
tevékenysé
Augusta s
egyesület
a poetikns
országos g
közgazgat
pedig az é
dalmi inté

Közérdekű. A szegedi kereskedelmi és iparkamra Dietzgen Gábor keresk. tanácsához, az Ujvidéki Lloyd elnökéhez a következő átiratot intézte: „Az ujvidéki kereskedők a kamara utján panaszt emeltek az ujvidéki távbeszélő berendezések ellen. E panaszt a kamara feltárta, a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz, A miniszter ur 1912. okt. 8 án kelt 72042. sz. leiratában közli, hogy a jelenlegi postahely nem alkalmas oly bővítésre, melybe az újabb rendszerű távbeszélő berendezés elhelyezhető lenne, méltányolva azonban a fenálló nehézségeket, már is elrendelte a szomszédos teleknek kisajátítás utján való megszerzését. Ha ezen sürgősen folyó eljárás be lesz fejezve, azonnal, hogy Ujvidék távbeszélő berendezése a készülő új épületrészben mielőbb nagyobb mértékben megnyitassék. Kérjük ezt az érdekelt kereskedőkkel tudatni“.

Humánus község. A bácskai Tündéres községnek van 102 földnélküli szegénye. A község nemes gondolkozású képviselőtestülete azzal az indoklással, hogy a községnek van elég földje, úgy segített a téli nyomor előtt álló szegény lakosságon, hogy 102 szegény mindegyikének 1912. és 1913-re fél láncc földet enged-tt át teljesen ingyenes használatra.

Nyolc napi fogház állatkinzásért. A mult napokban Kőszegről hazafelé hajtott Matapán Kálmán tömördi vendéglős. Utközben Matapán, mert a ló nem akart engedelmessé válni, rőzsét kötött a ló hátára és meggyújtotta. A ló tejeser összeégett. A községi szolgabíróságnál fájjelentették az állatkinzást és a szolgabíró nyolc napi fogházra és 150 korona pénzbüntetésre ítélte a kegyetlen Matapánt.

Kiugrott a vonatból. Petrovics István péterrévei szerb legény a mult kedden együtt indult ujonctársaival Szabadkára katonának. Petrovicsnak azonban útköben eszébe jutott hogy még sem gyönyg élet, mint ahogy a nótában van, mert Szabdákához közeledve, Karjad állomás közelében kiugrott a robogó vonatból s oly szreccsén, hogy azóta nyoma veszett, A csendőrség keresi most a katonaszökevényt.

Mennyi a magyar állam vagyona. Az 1912. évi szerint a magyar állam adóssága 5,406,957,644 korona. Az összes aktívák értéke 8,855,385,897 korona a passzívák 6,390,863,682 korona, úgy a tiszta vagyon 2,464,522,214 korona, tehát csaknem két és fél milliárd, más szóval két és fél ezer millió korona. Nagy pénz egy summában, bár egy államnak nem valami sok.

Kitüntetés. Budapesten e hó 12-15. megtartott baromfi kiállításon a bizottság Ivanits Izidor szenttamási főjegyzőt saját tenyésztésű, ritka szép emdeszi libáért aranyéremmel és oklevéllel tüntette ki.

A kivándorlás ellen. Zenta város legutóbb tartott közgyűlésén elhatározta, hogy a kivándorlás ellensúlyozására a város tulajdonát képező földekből minimális áron kisebb parcellákat bére ad a jelentkezőknek. Eddig 320 holdra akadt jelentkező, akik mindannyian kaptak földet.

Egy új népszanatorium. Közegészségügyi intézményeink gyér száma a közel jövőben új, hatalmas intézménnyel szaporodik. Ez új intézmény jelentősége annál nagyobb, mert annak a szegénysorsú népességnek az érdekét szolgálja, amely különben támogatás és segélyezés nélkül elpusztulna. Már elkezdődtek az Augustus tüdőbeteg népszanatorium építési munkálatai a gyönyörű fekvésű, ozondús levegőjű debreceni Nagyerdőben s a jövő év nyarán az egészségnek ez új vára megnyitja kapuit a feléje tolongó szerencsétlen, szegénysorsú tüdőbetegeknek. A József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület tulajdona ez a sanatorium, amely második intézménye az érdemes, fáradhatlan tevékenységű humanitárius egyesületnek. Az Augustus sanatorium építési alapja javára az egyesület halottak napján ismeretes jelszava, a poetikns „Csak egy virágszálát“ jelszó alatt országos gyűjtést indít, amelyet támogatnak a közigazgatási és egyházi hatóságok is. Miután pedig az épülő népszanatorium elsősorban társadalmi intézmény, az egész magyar társadalom-

nak szeretettel kell felkarolnia és elősegítenie a gyűjtés ügyét, hogy ez a gyönyörű és közhasznú intézmény minél előbb tető alá kerüljön. Adakozzék tehát mindenki tehetsége szerint a nemes célra. Ha felhangzik majd utcáinkon, vagy templomainkban, a temetők bejáróinál az esedő kérelem, jó szívvvel hullajtsa mindenki a maga fillérét az eléje nyújtott gyűjtőtársolyba. Szerencsétlen, szegény, inséges társadalmunk legpusztítóbb réme a tüdővész, amely ellen nemes kitartással viseli az egyesület immár több egy évtizede irtó hadjáratát. A társadalom a maga javát szolgálja, ha az effajta egyesületi törekvést, amely szervezni tudja a védekezést és újabb alkotásaival szép és látható eredményeket tüntet fel, támogatja. Az egyesület hálásan veszi a hozzá közvetlenül eljuttatott adományokat is és kéri a nagyközönséget, hogy azokat címére: József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület Budapest. IV. Sütő utca 6. küldje.

**Kirándulás a magyar tengerpart-
ra.** A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület turistikai osztagja, amely a magyar tengerparton, a kies fekvésű Cirkvenicán gyönyörű iskolaszanatoriumot és üdülőházat tart fenn, minden hónapban kirándulást rendez a magyar tengerpartra. A kirándulás Budapestről történik és 5 napig tart. A kirándulók megtekintik Fiumét, Abbaziát, innét Velencébe rándulnak át, ahol két napot töltenek, miközben megtekintik a Lidót, sőt Páduát is. A kirándulók Velencéből vissza térve Cirkvenicára mennek, ahol a D. M. K. E. iskolaszanatoriuma és üdülőháza igazgatóságának a vendégei. Az október havi kirándulás összes költsége 50 korona. A másik kirándulás Bosznia és Herzegovinán át, Sarajévóba, Mosztárba és Raguzába történik. A kirándulók innét Fiume, Abbazia és Cirkvenicára mennek. E hó 19-én indult el ez a csodort Budapestről és 24-én Fiumében csatlakozik a velencei kirándulók csoportjához. A kiránduláson való részvételt a D. M. K. E. hivatalához (Budapest, István-ut 81.) kell mielőbb bejelenteni, a hol minden részletes felvilágosítás is nyújtatik. A velencei kirándulás minden hó 23-án történik Budapestről. Ugyancsak minden hónapban történik egy nagyobb kirándulás is. Novemberben Velencébe, Bécsbe, decemberben, januárban és februárban Kairóba, Palermo-ba és Raguzába, márciusban Rómába és Nápolyba, áprilisban az olasz-francia Rivierára és Konstantinápolyba, májusban Párisba és Londonba, júniusban Madridba, júliusban Norvégiába, augusztusban Oroszországba, szeptemberben Konstantinápolyba, Bécsbe. A kirándulás költségeiben csupán a gyorsvonat, gyorshajó, az utazási költségek foglaltatnak. A vezetőség azonban gondoskodik olcsó helyeken egész olcsó elszállásolásról, míg élelemmel a kirándulók maguk látják el magukat.

Maga annak köszönheti a baját, hogy

köpnnyegbe és kendőbe burkolózt, de arról nem gondoskodott, hogy a hideg levegő belelegzése meg ne ártsón. Most szánalmas állapotban fekszik itt s nem tudja, mihez kezdjen. Hozasson gyorsan egy doboz valódi Fáy-féle szodeni ásványpasztillát 1 korona 25 fillért a gyógyszerárúházból vagy drogeriából és szedje utasítás szerint. És jegyezze meg: a jövőben mindig vegyen a szájába egy szodeni pasztillát, ha kimegy a hideg levegőre, akkor nem kell meghűléstől tartania.

Ügyvédjelöltek figyelmébe. Ezer és ezer jelölt van az országban, akiknek az 1912. VII. t.-c. következtében existenciális érdeke, hogy nov. 1-ig első vagy utolsó szigorlatát, alap-, államvizsgáját, vagy az ügyvédi vizsgát letegye. Még nem késő. Ha a készülést azonnal megkezdi, a Dr. Dobó Jogi- és Ügyvédi Szeminárium segítségével nov. 1-ig feltétlenül letehet egy szigorlatot. Ne keslekedjék. Forduljon a Dr. Dobó Jogi- és Ügyvédi Szemináriumhoz Kolozsvár, Bólyai-utca 3. ezen intézet évtizedes nívós és sikeres működése alapított bizalommal. Célszerű otthonkészülésre is igen alkalmas módot nyújt. 8-30 napos rekup. kurzus-

sain az egész anyagot behatóan, összefoglalva szigorlatszerű áttekintést nyújtva veszi át a jelöltekkel. Egy-két előadás díjmentes meghallgatása után meggyőződést szerezhet arról, hogy ez az egész érdemes magas színvonalú intézet az elmaradhatatlan sikernek minden biztosítékát csekély ellenérték mellett nyújtja. Felvilágosítás díjmentes. A szeminárium az ügyvédi vizsgára vonatkozóan külön kiadványát díj- és portómentesen küldi, ugyszintén a „Jogi vizsgák letétele“ c. könyvet is.

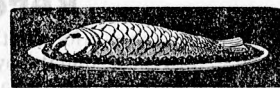
Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston.

Laptulajdonos az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

Szives tudomásul.

Dr. Ofner Hugó

ügyvédi irodáját Ujvidéken, Duna-
utca 11. szám alatt megnyitotta.

A legjobb erők

elvesznek, ha egészséges táplálékkal nem gondoskodunk arról, hogy megtartassanak és megerősítsenek.

Tej Oetker puddingporával

gyermek és felnőtt részére egyaránt egészséges táplálékot nyújt. Friss gyümölcsrel, befőttel, vagy gyümölcslével ezek a puddingok könnyen elkészíthető, jóízű és emellett egészséges tésztát alkotnak.

Gyermekek vacsorának különösen szeretik.

Oetker puddingpora mindenütt kapható, ahol Oetker sütőporát és Oetker vanillincukrárt tartják.

1114 s 1325. szám. 1912. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a titeli kir. járásbírósnak 1911. évi Sp. I. 71/4 és a Nagykikindai kir. járásbírósnak 1912. Sp. III. 395. számú végzése következtében Dr. Székely Geza titeli ügyvéd által képviselt és Dr. Salgó Gyula nagykikindai ügyvéd javára 25 k. 98 fill. 274 kor. s jár. erejéig 1912. évi aug. 14. és szept. 9-én fogatósított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 740 koronára becsült következő ingóságok, u. m. irodai berendezés nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbírósnak 1912-ik évi V. 1529/1649. számú végzése folytán 274 korona és 25 k. 98 f. tőke, ezeknek 5% kamatai, 1/3% váltódij és eddig bíróság már megálapított költségek erejéig, Ujvidéken a peres cég irodájában, Adamovich palota leendő megtartására 1912. évi október hó 30-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében középszénelítés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltattak és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elegendtetik.

Kelt Ujvidéken, 1912. évi okt. hó 17-én.

Basch Sándor,
kir. bír. végrehajtó.

Művelt

háziasszony nem nélkülözheti a magyar asszonyok pompás közlönyét, a Kürthy Emilné szerkesztésében megjelenő 19 éves „Háztartást“, mely kiváló folyóirat mident felőle, ami a

modern

háziasszonyt érdekli. Ha most 6 koronával előfizet a Háztartásra, akkor ingyen és bérmentve kapja meg a „Háztartás Könyvtára“ most megjelent pompás 20 kötetet, melyek minden

asszonyt

érdeklő ezernyi hasznos háztartási ismeretekkel vannak tele. Aki a „Háztartást“, t járátja, annak szótárából a

keresek

szócscsa eltűnik, mert ebben a folyóiratban mindent megtalál. Ingyenes mutatószámával szívesen szolgál a Háztartás kiadóhivatala, Budapest. VI., Eötvös-utca 36.

Uj áruház Ujvidéken!

a róm. kath. hitközség bérpalotájában.

Roth Manó és Fia tisztelettel jelentik, hogy az uri közönség igényeinek megfelelőleg

férfi, gyermek, női kabát és szőrme-dívat

áruházat rendeztek be, mely az áruk minősége és dívatos választékossága tekintetében a vevőközönség legkényesebb igényeit is kielégíti.

A n. é. közönség b. pártfogásáért esedeznek

ROTH MANÓ és FIA.

Meinl Gyula

kávé-bevitele.

Uj fiók:

Ujvidéken, Kossuth Lajos-u.

35. szám.

„Angol-Setter“ vizsla

kitűnő használati eb jutányosan eladó. Értekezhetni Burmann Sándor puska-
:: művesnél, Ferencz József-tér. ::

Leöreigibb, legelőkelőbb márka
Gróf Keglevich István utóda

COGNAC
BUDAFOK.

Az összes bel- és külföldi kiállításokon, legutóbb „Turin“-ban kizárólag díszoklevéllel kitüntetve. — Mindenütt kapható.

Kiadó.

Zrinyi Ilona-utca 22. sz. alatt egy 3 szobás utcai lakás a mellékhelyiségekkel együtt f. évi november hó 1-vel kiadó.

Bővebbet Lehrer Vilmos építész irodájában, vagy telefon 79.

Telefon 350.

UJ ÜZLET!

Telefon 350.

Tisztelettel értesitem Ujvidék nagyérdemű közönségét, hogy a Petőfi-utca 8. sz. alatt lévő saját házamban a legújabb berendezésű sütőipari gépekkel felszerelt, villamos erőre berendezett

feher-, luxus és kenyérsütődét

rendeztem be, mely f. é. október 1-én nyílt meg; ez a t. közönség b. igényeit lesz hivatva a legteljesebb mértékben kielégíteni, amennyiben a tisztaságra, az egészség követelményeire nagy súlyt helyezek.

Kérem a nagyérdemű közönséget, hogy ezen hiánypótló vállalatot támogatni és napi szükségleteinek megrendelését nálam szíveskedjék eszközölni.

Telepem berendezése lehetővé teszi, hogy minden, akár fehér, — vagy kenyér — sütemény megrendelést, bármily nagy mennyiségben azonnal házhoz szállíthatok. A sütődémben kellő szakismerettel rendelkező munkások foglalatzkodnak, kik minden lehető elkövetnek, hogy a t. közönségnek legmesszebbmenő igényeit is kielégíthessem.

Házi sütést: névnap, lakodalom, keresztelés stb. alkalmakra elvállalok és iparkodom a megrendelést pontosan teljesíteni.

Ezen alkalmakhoz szükségeltető borral és ürmössel is szolgálhatok, melyekből 5 literenkint házhoz szállítok.

Telefon szám 350.

Teljes tisztelettel
WACHTL IMRE.

Nagy, elegáns üzlethelyiség

diszes portállal, a Duna-utca 10. száma alatt, azonnal kiadó. Különösen megfelelne: nagyobb irodának, banküzletnek, zálogháznak, gépraktárnak, nagykereskedésnek, vagy sirkóraktárnak.

Bővebbet a háztulajdonosnál.

Ivkovics Miklós.
Ujvidék.

KIADÓ.

A Központi Hitelintézet épületében f. é. november hó 1-étől, kiadó

egy nagyobb lakás

mely áll 5 szobából, az összes mellékhelyiségekkel.

Érdeklődők forduljanak a

Központi Hitelintézethez Ujvidék.

Lagtartósabb

huzott drótszálalás lámpa.

Magyar

SIEMENS - SCHUCKERT - MÜVEK

Budapest, VI., Teréz-kórtat 36.